

Okole - jednostka licząca ponad 3% mieszkańców miasta, położona w środkowo-zachodniej części Bydgoszczy, między Kanalem Bydgoskim, a Brdą w obrębie tzw. wyspy kanałowej, granicząca ze Śródmieściem.

Mapa 43. Granice Okola

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.google.pl/intl/pl/earth/>

W czasach przedrozbiorowych Okole było folwarkiem miejskim wydierżawianym mieszczanom. Dynamiczny jego rozwój wiąże się z przeprowadzeniem przez ten teren linii kolejowych w połowie XIX w. Dawne majątki ziemskie rozparcelowano, a na działkach powstały ulice i domy mieszkalne, które później ustępowały miejsca wznoszonym kamienicom czynszowym, o wystroju i formie zbliżonych do tych budowanych w Śródmieściu⁸⁸.

Według urzędowego spisu z 1910 r. w gminie tej było 340 budynków i 6858 mieszkańców⁸⁹, w tym wielu urzędników i pracowników kolejowych. Na przełomie XIX i XX w. następował tu dynamiczny rozwój rzemiosła i kupiectwa. Znajdowały się tu także duże przedsiębiorstwa m.in. Garbarnia Buchholza (obecnie obiekty te należą do Wyższej Szkoły Gospodarki), fabryka sygnałów kolejowych przy ul. Grunwaldzkiej (późniejsza „Belma”), cegielnia Patersona przy ul. Nadrzecznej⁹⁰.

Okole zostało włączone w granice administracyjne Bydgoszczy w 1920 r. Było ono wówczas jednym z najbardziej zurbanizowanych pośród nowo włączonych osiedli.

W okresie PRL pierwotną zabudowę kamienicową uzupełniano o nowe budynki mieszkalne (m. in. przy ulicy Jackowskiego)⁹¹. Wzniesiono także Dom Kultury „Belmy” przy ulicy Grunwaldzkiej (obecnie znajduje się tam Kujawsko – Pomorski Urząd Skarbowy).

Głównymi osiami tej jednostki są arterie takie jak ul. Grunwaldzka oraz dzieląca cały obszar na część zachodnią i wschodnią linia kolejowa.

⁸⁸ Bydgoszcz w stronę Okola, pod red. zespołu redakcyjnego Rady Osiedla Okole, Bydgoszcz 2004

⁸⁹ Aneks nr 2. Zarys dziejów osad miejskich oraz miejscowości przyłączonych do Bydgoszczy do 1939 roku, Historia Bydgoszczy, Tom II. Część pierwsza 1920-1939: red. Marian Biskup: Bydgoszcz 1999

⁹⁰ Wincenty Gordon, Nasze dzielnice (III): Okole, Kalendarz Bydgoski 1973

⁹¹ Wargin Renata, Gospodarka mieszkaniowa w Bydgoszczy w okresie powojennym, Kronika Bydgoska VI